

VARIA

Ks. WOJCIECH GUZEWICZ

Z ZAGADNIENIŃ ADMINISTRACJI KOŚCIELNEJ. STATUS I TRANSLOKATY REZYDENTÓW W DIECEZJI EŁCKIEJ W LATACH 1992–2017

Artykuł pt. *Status i translokaty rezydentów w diecezji ełckiej w latach 1992–2017* to trzecia i zarazem ostatnia część opracowań na temat zmian administracyjnych w odniesieniu do kapłanów w diecezji ełckiej w pierwszym dwudziestopięciolecu jej funkcjonowania. Dwie pozostałe dotyczyły zmian administracyjnych na stanowiskach proboszczów oraz wikariuszów¹.

Na temat rezydentów znajdziemy adnotację w *Dekrecie soborowym o posłudze i życiu prezbiterów – Presbyterorum ordinis*. Czytamy w nim: „Ponadto, aby prezbiterzy w trosce o życie duchowe i intelektualne świadczyli sobie wzajemnie pomoc, by lepiej mogli współpracować w posługiwaniu i by uniknęli niebezpieczeństw, które mogą płynąć z samotności, niech pielęgnują życie wspólne lub jakiś rodzaj wspólnoty, która wszakże może przybierać wiele form, stosownie do różnych potrzeb osobistych i duszpasterskich, a mianowicie wspólne mieszkanie, gdzie to jest możliwe, lub wspólny stół albo przynajmniej częste i regularne spotkania”². Można zatem stwierdzić, iż rezydent jest integralnym członkiem wspólnoty kapłańskiej i ma prawo do odpowiedniego mieszkania w budynku kościelnym należącym do parafii.

Do grupy rezydentów przyporządkowani są na ogół prezbiterzy niemający statusu proboszcza lub wikariusza parafialnego. W dwudziestopięcioletniej historii diecezji ełckiej zdarzało się, iż rezydenci piastowali równocześnie funkcje kapelanów szpitali (tak było np. w przypadku ks. Lecha Ciężczyka z Pisz czy ks. Piotra Mikłusza z Giżycka) lub inne czynności i urzędy (np. ks. Marek Bednarski, rezydent parafii św. Tomasza w Ełku, był jednocześnie wykładowcą Wyższego Seminarium Duchownego w Ełku, a ks. Adam Łosiewski, rezydent parafii św. Jana Apostoła i Ewangelisty w Ełku, pracownikiem kurii biskupiej).

Ks. WOJCIECH GUZEWICZ, prof. zw. dr hab., dziekan Wydziału Studiów Technicznych i Społecznych w Ełku Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; e-mail: wojciech.guzewicz@uwm.edu.pl

¹ Zob. W. Guzewicz, *Zmiany administracyjne w diecezji ełckiej w latach 1992–2017 w odniesieniu do stanowisk proboszczów*, „Studia Ełckie”, 19(2017), nr 2, s. 209–228; tenże, *Zmiany administracyjne w diecezji ełckiej w latach 1992–2017. Stanowiska wikariuszy*, „Studia Ełckie”, 19(2017), nr 2, s. 229–245.

² Sobór Watykański II, Dekret o posłudze i życiu prezbiterów *Presbyterorum ordinis*, AAS 59(1967A), nr 8.

Gros rezydentów stanowili jednakże kapłani mający problemy zdrowotne. Na ogół wszyscy rezydenci mieszkali w budynkach parafialnych przydzielonych im przez proboszczów miejsca. Z proboszczami miejsca ustalali też koszty swego zamieszkania. O ile pozwalały na to możliwości, rezydenci zazwyczaj partycypowali w tzw. *cumulusie* comiesięcznych intencji i stypendiów mszalnych oraz stołowali się w kapłańskiej wspólnotie na równych prawach, jak każdy posługujący w parafii prezbiter. Zgodnie z przyjętą praktyką w diecezji ełckiej rezydenci spełniający funkcje diecezjalne (np. jako wykładowcy lub pracownicy urzędów centralnych) dostosowywali swoje obowiązki duszpasterskie wobec parafii do rytmu swoich zadań wobec diecezji.

Wśród obowiązków rezydenta wobec parafii najczęściej wymienia się odprawianie Mszy św. (dzień i godzinę uzgadnia się z proboszczem) w ramach sprawowanej w tygodniu liturgii, głoszenie słowa Bożego z zachowaniem zwyczaju, jaki w obowiązuje w parafii oraz posługa w konfesjonale. Niekiedy rezydent ma obowiązek prowadzenia grupy religijnej w parafii. Może także podjąć inne zobowiązania duszpasterskie wobec parafii, zawsze jednak dokonuje tego w uzgodnieniu z proboszczem. Praktyką w diecezji ełckiej było, iż rezydent nie brał zasadniczo udziału w wizycie duszpasterskiej zwanej kołędą, którą przeprowadzają duszpasterze parafialni, chyba że proboszcz o to poprosił.

Do tej pory nie udało się wypracować w diecezji ełckiej zasad określających status rezydenta w parafii (nic nie wspomina na ten temat chociażby *I Synod Diecezji Ełckiej*). W najbliższej przyszłości należałoby również sprecyzować niektóre postanowienia szczegółowe dotyczące chociażby rezydentów emerytów. Formalnie księża emeryci sprawowali lub nadal sprawują funkcje rezydentów w takich parafiach, jak np. pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Augustowie, pw. św. Aleksandra w Suwałkach czy pw. Nawiedzenia NMP w Sejnach. Nie są jednakże wykazywani w dokumentach diecezjalnych jako emeryci rezydenci, tylko emeryci. Ponadto wzajemne relacje, prawa i obowiązki określają umowy zawarte pomiędzy zainteresowanymi, najczęściej na zasadach umowy spisanej, rzadziej na podstawie umowy ustnej.

AUGUSTÓW – NAJŚWIĘTSZEGO SERCA JEZUSOWEGO

Ks. Jan Chrapowicki (1 VIII 2004 – 1 X 2005); ks. Marcin Nowalski (30 XII 2015 – 8 II 2016).

AUGUSTÓW – ŚWIĘTEJ RODZINY

Ks. Dariusz Drężek (1 III 2012 – 24 VIII 2015).

CICHY

Ks. Edward Anuszkiewicz (6 I 2010 – 1 VII 2011).

DRYGAŁY

Ks. Henryk Cimochoowski (pomoc duszpasterska: 1 III 2003 – 30 X 2005); ks. Jerzy Kijkowski (4 IX 2012 – 1 VIII 2014); ks. Robert Wielgat (25 VIII – 7 XI 2016).

EŁK – BŁ. KAROLINY KÓZKÓWNY

Ks. Łukasz Różycki (25 VIII 2012 –).

EŁK – CHRYSTUSA KRÓLA

Ks. Albert Interewicz (1 VII 2005 – 1 VII 2007).

EŁK – ŚW. JANA APOSTOŁA I EWANGELISTY

Ks. Adam Łosiewski (2 VIII 1998 – 1 IX 2000); ks. Paweł Tober (19 III 20014 –).

EŁK – ŚW. TOMASZA APOSTOŁA

Ks. Adam Łosiewski (1 VII 2006 – 1 VIII 2007); ks. Marek Bednarski (1 IX 2015 –).

EŁK – ŚW. WOJCIECHA BISKUPA I MĘCZENNIKA

Ks. Stanisław Strękowski (1 I 2006 – 1 VII 2008); ks. Dariusz Zalewski (19 VI 2008 – 1 VII 2013); ks. Przemysław Zamojski (1 VII 2011 – 1 XII 2013); ks. Janusz Niedźwiecki (30 XI 2013 –).

GIŻYCKO – DUCHA ŚWIĘTEGO POCIESZYCIELA

Ks. Janusz Niedźwiecki (16 XI 2011 – 24 VIII 2012).

GIŻYCKO – ŚW. KAZIMIERZA KRÓLEWICZA

Ks. Jarosław Sylwester Wawrzyn (30 IX 2000 – 27 XI 2003); ks. Piotr Mikułusz (1 I 2003 –); ks. Marek Sewastynowicz (1 IX 2009 – 1 VII 2015); ks. Piotr Przemielewski (28 VIII 2011 – 24 VIII 2012); ks. Jerzy Kijkowski (1 I 2017 –).

KOWALE OLECKIE

Ks. Jarosław Sylwester Wawrzyn (27 XI 2003 – 23 II 2005); ks. Kazimierz Mikołajczyk (25 VI 2012 – 27 V 2013).

LIPSK

Ks. Marek Sewastynowicz (1 VII 2015 –).

MIKOŁAJKI – MATKI BOŻEJ RÓŻAŃCOWEJ

Ks. Marek Bednarski (27 III – 1 VII 2012).

NOWA WIEŚ ELCKA

Ks. Maciej Gilewski (1 VIII 2007 – 15 VII 2010); ks. Paweł Tober (18 VIII 2010 – 19 III 20014); ks. Jacek Graszak (24 VIII 2014 – 25 VIII 2016); ks. Karol Sokołowski (25 VIII 2016 –).

OLECKO – NMP KRÓLOWEJ POLSKI

Ks. Dariusz Sańko (6 VIII 2004 – 1 VII 2005); ks. Dariusz Smoleński (1 VII 2005 – 1 VII 2006); ks. Marek Sewastynowicz (1 VIII 2011 – 1 IX 2012).

PISZ – MATKI BOŻEJ MIŁOSIĘRDZIA OSTROBRAMSKIEJ

Ks. Jarosław Sylwester Wawrzyn (8 IX – 30 IX 2000).

PISZ – NAJŚWIĘTSZEGO SERCA JEZUSOWEGO

Ks. Edward Anuszkiewicz (1 VII 2011 – 24 VIII 2015); ks. Tomasz Daukszewicz (24 VIII 2015 –).

PISZ – ŚW. JANA CHRZCICIELA

Ks. Lech Ciężczyk (9 XI 1990 –); ks. Krzysztof Zubrzycki (24 VIII 2014 – 15 V 2016).

PROSTKI

Ks. Karol Sokołowski (24 VIII 2015 – 25 VIII 2016).

RACZKI

Ks. Tadeusz Poteraj (1 VII 2005 – 1 VII 2007).

SEJNY

Ks. Tadeusz Poteraj (1 VII 2007 – 8 III 2009).

STARE JUCHY

Ks. Kazimierz Mikołajczyk (8 III 2009 – 25 VI 2012); ks. Janusz Niedźwiecki (24 VIII 2012 – 30 XI 2013).

STUDZIENICZNA

Ks. Waldemar Brodziak (25 VIII 2000 – 25 IX 2001); ks. Waldemar Franciszek Barnak (27 VIII 2002 – 19 IX 2003); ks. Henryk Śmiarowski (1 VII 2010 – 1 VIII 2011); ks. Karol Sokołowski (24 VIII 2011 – 2 XI 2012); ks. Szymon Sokołowski (1 VII 2016 –).

SUWAŁKI – BŁ. ANIELI SALAWY

Ks. Krzysztof Pachucki (1 IX 2013 – 24 VIII 2014).

SUWAŁKI – CHRYSTUSA KRÓLA

Ks. Ryszard Łapięś (pomoc duszpasterska: 11 XII 1995 – 21 III 1996); ks. Krzysztof Wojciech Walendziuk (25 VI 2004 – 4 IV 2016); ks. Jarosław Sylwester Wawrzyn (1 VII 2016 –).

SUWAŁKI – NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA

Ks. Jacek Chałko (1 IX 2005 – 23 IX 2006).

SUWAŁKI – ŚW. ALEKSANDRA

Ks. Stanisław Strękowski (1 VII 2004 – 6 VI 2005).

SUWAŁKI – ŚW. BRATA ALBERTA

Ks. Kazimierz Mikołajczyk (6 II – 25 VIII 2001).

SUWAŁKI – ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA

Ks. Edward Anuszkiewicz (1 IX 2001 – 6 I 2010); ks. Marek Sobański (28 IX 2009 – 2011); ks. Zdzisław Jasiński (2011 –); ks. Tadeusz Poteraj (29 X 2013 –).

WIGRY

Ks. Łukasz Kordowski (1 VII 2014 – 1 VII 2015); ks. Ryszard Sawicki (1 VII 2014 – 24 VIII 2015).

ŻYLINY

Ks. Bogdan Wróblewski (22 VII 2011 – 8 III 2012).

**FROM ISSUES OF ECCLESIASTICAL ADMINISTRATION.
STATUS AND TRANSLOCATION OF RESIDENTS IN THE DIOCESE OF ELK
IN THE YEARS 1992–2017**

SUMMARY

The article discusses the administrative changes concerning parish priests in the diocese of Elk in the years 1992–2017, ie in the first 25 years of its functioning. The information gathered included nearly half a thousand names of priests and 150 parishes. The proposed changes only included parishes led by diocesan priests.

KEY WORDS: administration, the diocese of Elk